

Urjalan kunnan

KOULULAISTEN
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
SUUNNITELMA

2022

Sisällys

1 KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT	3
2 TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET	5
3 SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERIAATTEET	6
4 TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	7
4.1 Toimintapaikat ja - tilat sekä toiminnan laajuus, lasten määrä ja ryhmäko	7
4.2 Toiminta-aika	8
4.3 Toimintamaksu.....	8
4.4 Toiminnasta tiedottaminen.....	8
4.5 Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit	9
4.6 Henkilöstö, ohjaajien kelpoisuus, koulutus ja rikostaustan selvittäminen.....	9
4.7 Vakuutusasiat	10
4.8 Taloussuunnitelma	10
5 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	11
6 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU	11
6.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.....	11
6.2 Lasta koskevien salassa pidettävien henkilötietojen luovuttamiseen liittyvä menettely	13
6.3 Eri hallintokuntien välinen yhteistyö.....	13
6.4 Verkostoyhteistyö	13
6.5 Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi aamu- ja iltapäivätoiminnassa	14

1 KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT

Toiminta on tarkoitettu kunnassa toimivien koulujen 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on päätös erityisestä tuesta. Sitä järjestetään em. ryhmille kunnan päättämässä laajuudessa. Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Urjalan kunta järjestää toimintaa omana toimintana, yhteistyötä järjestöjen kanssa ei ole rajattu pois.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista, tavoitteista ja toimintaperusteista säädetään perusopetuslaissa. Opetushallitus on päättänyt perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista noudatettavaksi perusopetuslain 8 a luvun mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa 1.8.2011 alkaen toistaiseksi. Määräys edellyttää toiminnan järjestäjältä toimintasuunnitelman tekemistä paikalliset olosuhteet, toimintaympäristön ja kunnan omat strategiset linjaukset huomioon ottaen.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistavasta ja laajuudesta Urjalassa päättää hyvinvointilautakunta ja toiminnan järjestämistä ohjaa lautakunnan hyväksymä toimintasuunnitelma. Aamu- ja iltapäivätoiminnan viranhaltijapäätökset toimintaan ottamisesta, irtisanomisesta ja toiminta-ajan muutoksista tekee sivistysjohtaja palvelusihteerin valmistelusta.

Kokonaisvastuu koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta on sivistysjohtajalla. Iltapäivätoiminnan yksikkökohtaisesta ohjauksesta, valvonnasta ja kehittämisestä vastaavat koulun rehtori tai apulaisrehtori, jotka toimivat omilla kouluillaan lähiesimiehenä ap/ip-toiminnan ohjaajille. Kouluille nimetään aamu- ja iltapäivätoiminnan vastuuhjaaja. Käytännön ohjaus toiminta toteutetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien yhteisenä työnä, jota organisoii vastuuhjaaja. Koulujen vastuuhjaajat toteuttavat koulujen välistä yhteistyötä.

Palvelusihteerii sivistysjohtajan kanssa organisoii aamu- ja iltapäivätoiminnan sähköisen hakuprosessin oppilaiden ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan. Huoltajien ilmoitukset toiminta-aikojen muutoksista lähetetään sähköisellä lomakkeella palvelusihteerille, joka valmistelee sivistysjohtajalle tarvittavat muutospäätökset. Palvelusihteerii tekee yhteistyötä koulujen vastuuhjaajien kanssa hakuprosessissa ja ilmoittaa sovitulla tavalla heille lasten toiminta-ajat ja niissä tapahtuvat muutokset.

Rehtorin /apulaisrehtorin tehtävänä on

- varmistaa että ryhmissä on oikea määrä työntekijöitä ja ratkaisee sijaisuudet ja mahdolliset ohjaajien työaikajaon koulun ja ap/ip toimintaan liittyen.
- tukee ohjaajia toiminnan toteuttamisessa
- vastaa koulun tilajärjestelyistä
- antaa pedagogista tukea ap/ip ohjaajille
- perehdytys ja koulutus uusille ohjaajille yhdessä vastuuhjaajan kanssa

Vastuuhjaajan tehtävät

- tiedottaa ip-toimintaan hakemisesta huoltajia (yhteistyössä palvelusihteerin kanssa), sekä muu tiedotus toiminnasta huoltajille
- järjestää yksikön ohjaajien säännölliset kokoontumiset
- tiedottaa paikallisista ja alueellisista koulutuksista muille ohjaajille
- perehdytys ja koulutus uusille ohjaajille yhdessä rehtorin kanssa
- osallistuu Pirkanmaan aamu- ja iltapäivätoiminnan verkoston kokouksiin mahdollisuuksien mukaan (vastuuhjaajat voivat sopia osallistumisen keskenään)
- toimintaan osallistuvien lasten varatun toiminta-ajan toteutumisen seuranta sovitulla tavalla
- läsnäololistojen toimittaminen ohjaajille
- tarvikkeiden ja materiaalien hankinta
- sisäinen tiedotus (huoltajat muut ohjaajat ja opettajat, ruoka- ja siivouspalvelut sekä kiinteistöhuolto)
- yhteyshenkilönä toimiminen muiden yhteistyötahojen kanssa
- perehdytysmateriaalin ylläpitäminen
- työvuorojen laatiminen ap/ip ohjaajille
- sijaisjärjestelyt yhdessä rehtorien kanssa
- ohjaustuntien ilmoittaminen tilastoihin pyydettäessä
- osavuosikatsauksen ja toimintakertomuksen laadinta
- talousarvioesityksiin liittyvien kalustetoiveiden esittäminen
- toimintasuunnitelman laadinta

Palvelusihteerin tehtävät

- vastaanottaa toimintaan liittyvät hakemukset ja niihin liittyvät muutosilmoitukset
- ap/ip toiminnan laskujen asiatarkestus
- tiedottaa toiminta-aikojen muutoksista ja toimintaan hakemisesta vastuuhjaajille
- valmistelee viranhaltijapäätöksiä sivistysjohtajalle

Ohjaajat työskentelevät yhdessä vastuuhjaajan kanssa toiminnan sisällön suunnittelussa. Kaikilla ohjaajilla on samanlainen vastuu lapsiryhmästä. Vastuuhjaajan työajasta varataan 1 h viikossa lasten kanssa tehtävän työn ulkopuolista aikaa suunnitteluun. Tästä ajasta käytetään vähintään 1 h/kk koulujen väliseen yhteistyöhön.

Toimintasuunnitelmalla tuetaan Urjalan kunnan perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamista. Suunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan järjestämisen kannalta oleellisia periaatteita. Rehtorit ja ohjaajat käyttävät suunnitelmaa työvälineenään toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajat saavat suunnitelman kautta tietoa aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintalinjauksista.

Toiminnan järjestämisen lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän. Pyrkimyksenä on vähentää lapsen yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Koulun kerhotoiminta, harrastamisen Suomen mallin kerhot ja taiteen perusopetus voivat olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan yhteistyö kotien ja koulujen, eri hallintokuntien sekä toiminnan järjestäjien kanssa. Kerhotoimintaan osallistumisaika on osa ip toiminta-aikaa ja niihin osallistutaan ilmoittautumalla ensin ip toimintaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin ja yleisiin kasvatustavoitteisiin ja se on jatkumo varhaiskasvatuksen kasvatustehtävälle. Sen tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

2 TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Lapsella on oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Toiminnalle on ominaista monipuolisuus, tarvelähtöisyys sekä lasten edun ja toiveiden huomioiminen. Tarkoituksena on ehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on:

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- edistää lapsen hyvinvointia, tunne-elämän kehitystä sekä sosiaalista ja eettistä kasvua
- vahvistaa osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä
- tarjota lapsille mahdollisuus osallistua ohjattuun toimintaan, lyhyeen yhteiseen toimintaan osallistuvat kaikki lapset
- tukea lasten harrastuneisuutta sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa

3 SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERIAATTEET

Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon sekä yksilölliset että yhteisölliset näkökulmat. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen ryhmätoimintaan. Tilojen pitää mahdollistaa lapsen levähtäminen ja rauhoittuminen sekä jokapäiväinen ulkoilu ja fyysinen aktiivisuus. Mahdollisuuksien mukaan ryhmä jaetaan toiminnallisiin pienryhmiin vapaita tiloja hyödyntäen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsilähtöistä. Lasta ohjataan kasvamaan vähitellen oma-toimisuuteen ja vastuuseen itsestään, toisesta, yhteisöstä ja ympäröivästä luonnosta. Lasten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisätään ottamalla heidät mukaan toiminnan suunnitteluun ja sääntöjen tekemiseen. Tavoitteena on ehkäistä kiusaamista ja syrjäytymistä. Toiminnassa kunnioitetaan lapsen omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja –arvoja. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa otetaan huomioon jokaisen lapsen yksilöllisyys, kehitykselliset erot ja erilaiset tarpeet.

Koulukohtaisen vastuunohjaajan tehtävänä on organisoida toiminta sen suunnittelu, toteutus ja arviointi yhteistyössä toistenohjaajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Ohjaajien toiminnansuunnittelu varmistetaan työaikajärjestelyin. Koulut toimintayksiköt tekevät yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Ohjatun toiminnan lisäksi lapselle annetaan mahdollisuus omaan leikkiin, lepoon ja sovitusläksyjen tekoon. Liikkumiseen sisällä tai ulkona ja muuhun ulkoiluun varataan päivää kohti vähintään yksi tunti. Koulun tiloja ja olemassa olevia välineitä käytetään sovitusti. Myös lähiympäristön palveluja ja mahdollisuuksia käytetään hyväksi.

Iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille tarjotaan päivittäin ravitsemussuositusten mukainen riittävä välipala sekä aamutoimintaan osallistuville aamupala. Näiden nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin. Lapsen mahdollisesta allergiasta pitää hankkia terveydenhuoltoviranomaisen lausunto ruoan valmistavalle keittiölle.

Toimintaa suunniteltaessa tulee muistaa oikeudenmukaisuuden- ja keskinäisen kunnioituksen periaatteet, aikuisen rooli rajojen asettajana sekä tapa- ja ympäristökasvatuksen näkökulmat. Lapsen hyvinvointia uhkaaviin asioihin puututaan ja tarvittaessa lapsi ohjataan tukitoimenpiteiden piiriin.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- kädenaidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit
- osallisuuskasvatus

4 TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4.1 Toimintapaikat ja – tilat sekä toiminnan laajuus, lasten määrä ja ryhmäkoko

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Aseman koululla ja Urjalan yhtenäiskoululla. Toimintaryhmällä pitää olla omat riittävät tilat, ns. kotipesät, joissa voi toteuttaa lain ja aseuksen sekä toimintasuunnitelman mukaista toimintaa. Koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelma koskee myös aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstöä.

Toimintaa voidaan järjestää, mikäli toimintaan halukkaita hakijoita on vähintään seitsemän. Olemassa olevan toimipaikan ryhmä voidaan lakkauttaa, mikäli osallistujamäärä vähenee toimipaikassa oleellisesti. Ryhmäkoko määräytyy toiminnan tarpeen ja koulun

tilaresurssin mukaan. Iltapäivätoiminnan ryhmäkokotavoite ohjaajaa kohden on 13 oppilasta. Tukea tarvitsevien lasten tuen tarpeesta johtuen voi ryhmäkoko ohjaajaa kohden olla pienempi.

Toimintaa järjestetään seuraavasti:

- Aseman koulun aamu- ja iltapäivätoiminta, Ahventie 6, p. 040 335 4321.
- Urjalan yhtenäiskoulu, Urjalantie 37, p. 040 335 4320.

Pääsääntöisesti aamu- ja iltapäivätoiminnassa oleville lapsille ei kuulu kuljetusetuuksia. Urjalassa noudatetaan Urjalan kunnan esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevia periaatteita (SIVLA 22.11.2018). Säännönmukaisesti toteutuvassa toiminnassa oleville voidaan myöntää, kuljetus jos aikataulut ja kaluston kuljetuskapasiteetti sen mahdollistavat.

4.2 Toiminta-aika

Toimintaa järjestetään koulun lukuvuoden arkikoulupäivinä. Äärimmillään toiminta-aika on klo 6.15-17.00 välillä. Suositus on, että huoltajat eivät hae toiminta-aikaa ennen 6.30 kuin erityisin perustein. Aukioloaika muotoutuu lukuvuosittain tarveharkinnan mukaan ja toiminta-ajoista ilmoitetaan perheille iltapäivätoiminnan sijoituspäätöksen yhteydessä. Toiminnan laajuus lapsella voi vaihdella eri päivinä, samoin kuin se voi vaihdella lukuvuoden aikana. Toimintaan osallistuminen on lapselle vapaaehtoista, huoltajan päättää lapsen osallistumisesta.

4.3 Toimintamaksu

Toimintamaksu määräytyy sivistyslautakunnan päätöksen mukaan. Päätös pohjautuu perusopetuslakiin.

4.4 Toiminnasta tiedottaminen

Tietoa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja toimipaikoista on Urjalan kunnan kotisivulla. Toimintaan hakemisesta ilmoitetaan Wilma viestillä, paikallislehdessä sekä kunnan kotisivulla tammikuun viimeisellä viikolla.

Toiminnan sisällöstä tiedottavat toiminnan vastuuhjaajat oman tarpeensa ja suunnitelmansa mukaisesti. Lisätietoa perusopetuslain mukaisesta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy internetistä Opetushallituksen sivuilta osoitteesta www.oph.fi. (perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

4.5 Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan paikkaa siitä koulusta, missä lapsi on koulussa. Hakeminen tapahtuu kunnan kotisivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella. Varsinainen hakuaika toimintaan on maaliskuun loppuun mennessä. Määräajan jälkeen toimintaan hakeville myönnetään paikka, mikäli ryhmässä on tilaa. Jos vapaita paikkoja ei heti ole, lapset sijoitetaan jonotuslistalle ilmoittautumisjärjestyksessä.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintapaikan myöntämisestä tehdään päätös koko lukuvuodeksi, ellei paikkaa haeta erikseen lyhyemmäksi ajaksi. Päätös pyritään lähettämään hakijalle huhtikuun loppuun mennessä.

Valinta suoritetaan yhdenmukaisia valintaperusteita noudattaen. Etusijalla ovat huoltajien työssäkäynnin, opiskelun tai sosiaalisten olosuhteiden vuoksi toimintapaikkaa tarvitsevat 1-2 vuosiluokkien oppilaat. Jos ryhmään tulee määräaikaan mennessä hakemuksia enemmän kuin on paikkoja, oppilaiden kesken suoritetaan ryhmittäin arvonta.

Kesken lukuvuoden irtisanotusta paikasta peritään vielä seuraavan kuukauden toimintamaksu, ellei irtisanoutuminen johdu seuraavista syistä: 1. paikkakunnalta muutto, 2. muutos perhetilanteessa (huoltajan työttömyys, opinto- tai vuorotteluvapaa, äitiys- ja vanhempainvapaa tai hoitovapaa, avioero) (SIVLA 14.3.2019).

Toiminnasta irtisanoutuminen tai tuntuu muutokset tulee tehdä kirjallisesti, kunnan kotisivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella. Irtisanoutumisaika on kaksi viikkoa. Aamu- ja iltapäivätoimintapaikka pitää hakea ilmoitettuna hakuaikana vuosittain.

4.6 Henkilöstö, ohjaajien kelpoisuus, koulutus ja rikostaustan selvittäminen

Perusopetuslain mukaan iltapäivätoiminnassa pitää olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia (Pol 48§). Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. 1.8.2009 alkaen vastaavalta ohjaajalta edellytetään vähintään iltapäivätoiminnan ohjaajan tai siihen rinnastettavaa koulutusta. Lasten kanssa työskentelevän henkilöstön pitää esittää rikosrekisterilain mukainen rikosrekisteriote.

Työnantajan edustajana rehtori vastaa henkilökunnan rekrytoinnista sekä huolehtii työnantajavelvoitteista, perehdytyksestä työyksikköön sekä rikosrekisteriotteiden tarkistamisesta. Vastuuohjaaja sekä muut ohjaajat toimivat apuna varsinaiseen toimintaan perehdyttämisessä.

Ohjaajat perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuu- teen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Perehdyttämistä varten yksiköissä on koottuna tärkeimmät asiat omassa kansiossaan. Henkilöstön tulee olla alalle soveltuvaa ja sen vaihtuvuus mahdollisimman vähäistä. Henkilöstön käytössä pyritään yhteistyöhön varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa, jolloin esiopetuksen henki- lökunta tai koulunkäynninohjaajat voivat toimia toiminnan ohjaajina.

Panostus henkilökuntaan ja ammattitaidon tukemiseen tuo laatua toimintaan. Ohjaajien koulutusta järjestetään seutuyhteistyönä Pirkanmaalla ja sen lisäksi heillä on mahdolli- suus osallistua kunnan henkilöstölle suunnattuun koulutukseen sekä hakeutua omatoimi- sesti muuhun toimintaan liittyvään koulutukseen määrärahojen puitteissa.

Henkilöstöltä edellytetään sitoutuneisuutta, herkkyyttä ja kykyä reagoida lapsen tuntei- siin ja tarpeisiin. Ryhmän ohjaaminen edellyttää suunnitelmallista työtettä sekä kykyä toimia itsenäisesti ryhmän vastuullisena aikuisena. Ohjaaja on lapselle aikuisen esimerkki, innostaja ja turvallisuuden luoja.

4.7 Vakuutusasiat

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksutonta. Urja- lan kunta on vakuuttanut kaikki esi- ja peruskoulun oppilaat vapaaehtoisella tapaturma- vakuutuksella Pohjola Vakuutuksessa. Vakuutus on voimassa aamu- ja iltapäivätoimin- nassa koulussa, matkalla suorinta tietä kouluun ja koulusta kotiin sekä toimintaan kuulu- villa retkillä. Oppilaan omaisuudelle sattuneita vahinkoja ei korvata. Tästä poikkeuksena on tapaturman yhteydessä rikkoutuneet silmälasit, mikäli tapaturma on vaatinut tervey- denhoitajan tai lääkärin hoitoa. Toiminnassa tapahtuneesta tapaturmasta tehdään Wilma järjestelmässä ohjaajan toimesta tapaturmailmoitus.

4.8 Taloussuunnitelma

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnalle tehdään oma talousarvio toimintayksiköittäin, minkä seurannasta vastaa sivistysjohtaja. Vanhemmilta peritään toiminnasta kuukausi- maksu. Toiminnan ohjaajat voivat talousarvion puitteissa tehdä toiminnassa tarvittavia pieniä hankintoja. Vuosittaiset materiaalihankinnat keskitetään koulun yhteistilaukseen. Toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan kunnan strategiset ja taloudel- liset linjaukset.

5 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arvioinnin tarkoituksena on turvata Perusopetuslain 48 a §:n mukaisten tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen. Kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Valtakunnallisten kyselyiden ja arviointien keskeiset tulokset julkistetaan Opetushallituksen sivuilla ja sen lisäksi niistä lähetetään tieto kunnille.

Kunnan omien toimintaa arvioivien ja kyselyiden keskeiset tulokset tuodaan hyvinvointilautakunnan tietoon. Kyselyt tehdään molemmissa toimintayksiköissä yhtenevinä Wilman kautta sivistyspalvelukeskuksen palvelusihteerin toimesta. Arviointia käytetään toiminnan kehittämiseen.

Toiminnan sisäinen arviointi tapahtuu yleisen seurannan ja arvioinnin kautta. Lasten osallistumista seurataan läsnäololistoilla, jotka toimitetaan kuukausittain palvelusihteerille joka hoitaa laskutuksen. Toiminnan toteutumista seurataan osana sivistyspalvelukeskuksen toimintasuunnitelmaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintatiedot tilastokeskukselle toimitetaan sivistyspalvelukeskuksesta joka kerää tarvittavat tiedot toimintayksiköistä.

Itsearviointina mitataan sitä, missä onnistuttiin, mikä ei mennyt niin hyvin ja miten kehittämme toimintaa. Lasten tyytyväisyyttä toimintaan seurataan ohjaajien toimesta jatkuvasti ja esille nouseviin epäkohtiin puututaan välittömästi.

6 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU

6.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta, mitä ohjaajat tukevat ammatillisesti. Yhteistyö perustuu kasvatuskumppanuuteen, jolla tarkoitetaan ohjaajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Kasvatuskumppanuus pohjautuu keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Yhteisistä kasvatulinjoista käydään vuoropuhelua huoltajien kanssa. Vanhemmille tarjotaan lukuvuoden aikana mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun sekä lasta koskevaan kahdenkeskiseen keskusteluun. Keskustelun avulla selvitetään millainen toiminta lasta kiinnostaa. Toiminnan sisällöstä tulee tiedottaa riittävästi huoltajille. Yhteistyön välineitä ovat mm. Wilma-tiedotteet, puhelin, sähköiset ja suulliset palautteet. Vuorovaikutuksen tulee olla vastavuoroista ja mahdollisiin ristiriitoihin tulee etsiä ratkaisua nopeasti ja tehokkaasti.

Välittömästi toiminnan alkaessa huoltajille tulee tarjota mahdollisuus tutustua ryhmän toimintatilaan sekä keskustella ohjaajien kanssa toimintaan liittyvistä kysymyksistä. Lasta koskevissa asioissa ollaan aina ensisijaisesti yhteydessä huoltajiin. Huoltajan tulee ilmoittaa lapsen osallistumisessa tapahtuvista muutoksista ohjaajille tekstiviestillä ap/ip toiminnan puhelimeen.

Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa, tavoitteena on tiivistää yhteistyötä lapsen parhaaksi kokonaiskoulupäiväksi. Koulun koko henkilökuntaa informoidaan toiminnasta. Toimintaan osallistuvien lasten nimiluettelo toimitetaan lukuvuoden alussa koulun rehtorille. Toiminnassa huomioidaan koulun omat linjaukset, opetussuunnitelma, järjestyssäännöt sekä noudatetaan koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa. Ohjaajat ja opettajat informoivat toisiaan koulutyössä ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista muutoksista esim. retkistä, kerhoista, lukujärjestysmuutoksista, tukiopetuksesta jne. Tiedonsiirron avulla pyritään parantamaan oppilaantuntemusta sekä kehittämään yhteistyötä keskinäisen kunnioituksen ja tasa-arvoisuuden pohjalta.

Yhteistyölle tulee luoda selkeät yhteistyömallit ja -rakenteet. Hyviä yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi koulun kanssa yhteiset vanhempainillat, ohjaajien ja toiminnan esittely syksyn vanhempainillassa/ koulun tiedotteessa, Wilma, säännölliset tiedotteet ja yhteiset tapahtumat.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta voi olla osa lapselle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Koulutyön tukeminen, läksyjen teko ym. tapahtuu yhteisestä sopimuksesta (huoltajan kirjallinen toive) ohjaajan, opettajan ja huoltajan kanssa, mikäli tilat ja muut järjestelyt sen mahdollistavat. Ohjaajat voivat saada tukea työhönsä sekä konsultaatiota opettajilta ja oppilashuoltotyöryhmältä.

Oppilashuollon tehtävänä on huolehtia lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja

fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Tehtävä yhteistyö on kirjattu koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Rehtori ja/tai vastuuhjaaja voi huoltajan suostumuksella ja oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin ja muuhun moniammatilliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on muodostaa lapsen päivästä ehjä kokonaisuus.

6.2 Lasta koskevien salassa pidettävien henkilötietojen luovuttamiseen liittyvä menettely

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen luovuttaminen tai asiakirjojen luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

6.3 Eri hallintokuntien välinen yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan vastuuhjaaja ja ohjaajat tekevät yhteistyötä kunnan eri hallintokuntien kanssa. Yhteistyö on lapsen/lapsien tarpeiden mukaista.

6.4 Verkostoyhteistyö

Alueellisen kehittämisverkoston tavoitteena on aamu- ja iltapäivätoiminnan alueellisen verkostotyön kehittäminen ja paikallisen ohjauksen tukeminen sekä toiminnan laadun kehittäminen. Pirkanmaan kehittämisverkoston yhteyshenkilön tehtävänä on verkostotaapaamisten järjestäminen, toiminnasta tiedottaminen, alueen koulutustarpeiden kartoitus ja alueen toiminnan kehittäminen. Opetushallitus tukee verkoston toimintaa järjestämällä koulutusta ja yhteyshenkilöiden tapaamisia sekä osallistumalla mahdollisuuksien mukaan verkostotyöskentelyyn.

6.5 Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän. Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävässä yhteistyössä koulun sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee säilyttää kriittinen asenne yritysten ja yhteisöjen markkinointiin. Toimintapaikat eivät saa toimia yritysten ja yhteisöjen markkinointikanavana. Lapsille suunnatusta paikallisesti järjestetystä harrastustoiminnasta voidaan jakaa informaatiota esim. musiikkiopisto.

Alle 18-vuotiaat ovat alaikäisiä ja kuluttajansuojalaissa erityisasemassa. Heihin kohdistuvaa markkinointia arvioidaan keskimääräistä tiukemmin, koska heitä voidaan pitää tavallista alttiimpina markkinoinnin vaikutuksille. Vanhemmillä on kuitenkin lastensa kasvatustajina oikeus päättää, millaisen markkinoinnin kohteeksi heidän lapsensa joutuvat. Tämän vuoksi lapsille ei saa ilman vanhempien suostumusta jakaa yritysten ja yhteisöjen markkinointimateriaalia, kuten mainoksia, tuotenäytteitä, mainoslahjoja tai ilmaisjakelulehtiä, jotka on rahoitettu pääosin mainostuotoin.

Lisätietoja toiminnasta saa Opetushallituksen sivuilta osoitteesta www.oph.fi.